

Nº 17

Xoves, 26 de marzo de 2009. Revista oral de periodicidade trimestral, editada polo Museo Provincial de Lugo (da Rede Museística da Deputación de Lugo). Hora: 20 horas. Lugar: Refectorio do Museo Provincial. Duración aprox.: 1:30 h. Deseño gráfico e animación dixital: tatata. Coordina: Antonio Reigosa

Ilustracións para a parte musical: Suso Valiente

SUMARIO

Portada musical

Tema: *A gaita de Cristovo* (tradicional, repertorio de Florencio dos Vilares) / *Ondas do Danubio* (Iosif Ivanovich) Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Activismo cultural

O Instituto de Estudios Chairegos "Pena do Encanto" (IESCHA), por Mª Carme Pernas e Sabela Figueira (10')

Música

Tema: *Muiñeiras* (tradicional, repertorio de Florencio dos Vilares) Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Cine sensible

De aldeanos (de aldeáns). Unha curta de Edu Lavandeira (4')

Humor con amor pola lingua galega

Hai pa todos e patadas, por Carlos Jiménez e os seus personaxes (7')

Música

Tema: *Jota de Riotorto* (tradicional) / *A camposa* (X. Romero Suárez) Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Cine sensible

Galicia 2098. Unha curta de Edu Lavandeira (7'12'')

Humor con amor pola lingua galega

The future is now por Paco Vázquez, por Carlos Jiménez & CO (7')

Música

Tema: *Lonxe da terriña* (tradicional) *Marcha procesional* (tradicional, repertorio de Faustino Santalices)

Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Exposición

Arte popular: gravados en madeira nas construíóns populares, por Luis Hixinio Flores Rivas (10')

Música

Tema: *Danza de arcos do Miño*

Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Humor con amor pola lingua galega

Iconos e iconas do noso idioma, por Carlos Jiménez & CO (7')

Música

Tema: *Muiñeiras da Fontaneira* (tradicional, repertorio de Florencio dos Vilares)

Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Opinión

Intervención do público asistente (3')

Epílogo

Por Aurelia Balseiro, directora do MPL (3')

Contraportada musical

Tema: *O canciño do 127* (Alfonso Pato e Pancho Álvarez)

Intérpretes: Sólidos Galicianos (Pancho Álvarez, Félix Castro, Cástor Castro e Álvaro Iglesias) (3')

Curtas

Galicia 2098 Os coches non voan. A xente non se telesporta. Os seres humanos non están clonados. As profecías non se cumprieron. Agás a que se refire ao galego. Con Xoán Beiro, Pedro Hernández, María Maceiras e J. Carlos Wenceslao Carrasco. Dirección, guion e producción: Edu Lavandeira (2008).

De aldeanos (de aldeáns) Hai preguntas que non teñen resposta. E respuestas que non teñen sentido. Ata onde pode chegar a ignorancia? Dirección, guion e producción: Edu Lavandeira (2006).

Flores Rivas, Luis Hixinio

Fotógrafo. Realizou diversas exposiciones sobre patrimonio cultural, entre las "Espantallos" (1997, 2002), "A auga: natureza e arquitectura" (1997), "Debuxos e gravados nas construcións populares" (2006), "Paisaxes humanizadas, terras vividas" (2008) en lugares como o Museo do Pobo Galego, Museo Provincial de Lugo, Museo da Fonsagrada, Casa das Palabras de Vigo, Casa de Galicia, Madrid, Museo Marítimo-Seno de Corcubión, en numerosas bibliotecas e centros culturais. Recibiu, entre outros, o premio "Obxectivo da memoria", nos anos 1999 e 2001, convocado pola Asociación de Amigos dos Museos de Galicia, e o 1º Premio no "Certamen de Fotografía Popular" nos anos 2004 e 2006, concedido polo Ministerio de Cultura.

Instituto de Estudios Chairegos

O Instituto de Estudios Chairegos "Pena do Encanto" xermola no verán do ano 2000. Fálase da necesidade de creación dunha entidade cultural de ámbito chairego que permita coñecer mellor a nosa comarca e posibilite a súa maior presenza pública. Pénse que hai manifestacións culturais tan respectábeis coma esas e que deben ser obxecto de investigación e recuperación: a arquitectura rural feita por canteiros moitas veces iletrados (cruceiros, cruces, petos de ánimas...), a música tradicional, a arte dos más variados oficios (zoqueiros ou cesteiros, oleiros ou elaboradores de queixos), a literatura oral (lendas, contos, cantigas, refráns, adiviñas, ditos), etc. Tímase nunha ampla concepción cultural que conxuge investigación científica actual e respecto polas tradicións, formulando un proxecto sociocultural que busca revalorizar o papel da nosa bisbarra no conxunto da cultura galega. Neste contexto de diálogo e de consenso nace en Vilalba o *Instituto de Estudios Chairegos*, que se vai facendo realidade en xuntanzas posteriores. Os fins do IESCHA fixados nos seus estatutos abranguen a investigación, o estudo, a conservación, a defensa e a difusión da cultura galega, especialmente no que se refire á lingua, á historia e ás tradicións de Galicia, en xeral, e da Terra Chá, en particular. Entre os obxectivos están a conservación, custodia e difusión pública de materiais e mostras etnográficas e artesanais, promoción, estudio e divulgación do Camiño Norte de Santiago, concienciación de autoridades e particulares sobre a protección do patrimonio natural e histórico-artístico, divulgar nos centros de ensino da Terra Chá a importancia da conservación e divulgación do patrimonio cultural, a confección dun mapa histórico-etnográfico da Terra Chá no que conste a identificación de todos os monumentos, a elaboración dun inventario de elementos do patrimonio histórico-artístico relacionados co Camiño Norte de Santiago nos seus itinerarios dende Ribadeo até Melide e Arzúa, elaboración dun censo patrimonial da Terra Chá coa relación nominal de todas as construcións, conxuntos histórico-artísticos, naturais e paisaxísticos, a recuperación de publicacións periódicas, do patrimonio audiovisual e de calquera outro de interese para a cultura chairega (<http://www.iescha.org>).

Jiménez, Carlos

Nacín en Viveiro en 1971 e despois de estudar en Santiago (Museoloxía), loxicamente ao non atopar traballo do meu, e antes de acabar a carreira púxeme a traballar en dobraxe, que é o que fago tamén agora, xunto coa radio, a *tele*, e a publicidade. No 1994 gaiei o Premio Galicia de Comunicación e a Curuxa de Humor de Fene cos meus compañeiros de "Corre Carmela que Chove" polo noso programa de humor en Radio Voz. A

continuación con Paco Lodeiro formamos o dúo humorístico *Risoterapia* co que traballamos tanto en televisión como en Radio Voz e incorporámooños á Radio Galega máis adiante, na que traballo desde o ano 1998 ata hoxe en día, actualmente no programa *Un día por diante*.

Sólidos Galicianos

Pancho Álvarez Nace en Vigo onde comeza a tocar a guitarra e inicia estudos de solfeo e violín. Como baixista primeiro e violinista despois forma parte do grupo Na Lúa, durante quince anos. Nos noventa forma parte dos grupos Matto Congrio e Tres e a partir de 1995 comeza a súa andaina a carón de Carlos Núñez facendo concertos por América, Europa, Asia e Australia pasando polos escenarios máis emblemáticos do mundo como o Carnegie Hall, Ópera de Sidney... Participa na gravación da banda sonora da película de Amenábar "*Mar adentro*", galardonada co "Goya á mellor banda sonora", e "*Oscar á mellor película de fala non inglesa*". Forma parte do show de The Chieftains (1997-2005) facendo máis de 100 concertos por Norteamérica, Europa e Xapón. En solitario produce e grava "*Florencio. O cego dos Vilares*" (1998) (Premio mellor disco folk europeo 1998 pola revista Folk World) e "*Nas cordas*" (2001) Inspírase na música tradicional de Galiza, utilizando instrumentos de corda como o violin, viola, viola de gamba, zanfona, mandolina, bouzouki, guitarras eléctrica e acústica, guitarra tenor, úd, cuatro venezolano e baixo. Ademais toca a concertina, o acordeón e percusión.

Alvaro Iglesias estuda no Conservatorio Mayeusis de Vigo, especialidade de contrabaixo. Entre os seus mestres figuran o lituano Iminas Kucinskas, Cris Gándara, Camilo Freire e Carlos Méndez (profesor na Escola de Altos Estudos Musicais de Galicia e membro da Real Filharmonía de Galicia). Formou parte de varios grupos musicais, sempre no folk: Tres (1994-96), grupo de folk-rock co que realizou os seus primeiros concertos, formado por antigos componentes de Matto Congrio, co gaiteiro Carlos Núñez (1997-98), con quem colaborou en varios concertos durante a presentación do seu primeiro disco "*A irmandade das estrelas*", con Pancho Álvarez (1998), ao que acompaña habitualmente nos seus concertos e con quem realizou varios traballos discográficos, incluíndo o seu último disco "*Nas cordas*", ou Faltriqueira, grupo co que colaborou como contrabaixista e percusionista na presentación do seu primeiro traballo "*Faltriqueira*". Actualmente compaxina o formar parte de bandas como Aran (2000), Entre Trastes (2006), actuar co gaiteiro Anxo Lorenzo (2007), Ardentia (2007) e Son de Seu, entre outros, con ser un freelance en gravacións de estudio ou colaboracións en directo.

Os irmáns Castro Vicente, Félix (gaita galega "técnica pechada", angloconcertina, acordeón diatónico) e Cástor (frauta de madeira, bouzouki), naceron en Ourense en 1970. Definense como músicos "feitos ao palleiro" (autodidactas). En Salamanca, xunto cos asturianos Igor Medio (bouzouki) e Rumaldo Barbeiro (bodhran) crearon o grupo folk *Felpeyu* (1991) co que realizaron actuacións por Galicia, Asturias, Castela-León. Desde 1994 participan na Aula de Música Tradicional *Gomes Mouro* de Ourense. Preocúpanse por recopilar material musical de todo tipo: instrumentos antigos, partituras, cancioneiros, fotografías, bibliografía e discos antigos, por recuperar instrumentos esquecidos como o acordeón diatónico, a frauta de madeira, ou o violin para o que realizan traballos de campo como o que deu como resultado o *Catálogo de Músicos da Limia: Música Tradicional* (2005). Colaboran co programa *Alalá* da TVG e desde 1998 forman parte do grupo de Pancho Álvarez. Teñen participado en diversas gravacións con Felpeyu, Flavio de Benito, Pancho Álvarez, ou compilacións como Angloconcertina International (Folksound Records, 2005) e Unión de Acordeonistas. Entre as publicacións o monográfico da Revista Murguia dedicado á música galega (nº. 4, 2004), *Catálogo de Músicos tradicionais da Limia* (Difusora, 2005), *O Cego da Gándara, unha vida prodixiosa* (Revista Lethes, 2006) Sons da Limia (libro-disco en preparación) e *Itinerario Histórico musical de Ourense* (Ouvirmos, 2008) e Ribadavia (en preparación).

.....